

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMÉGYEI FÜGGETLENISÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és közéleti előjárók egész évre 8 K, tanítók, közéleti és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETECH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

PÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérrel, más hirdetések olosó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10.489. szám.

A szeretet ünnepén!

Mikor a sötét, lomha est ráborul a földre és az ég peremén milliónyi csillag titokzatos fényben ragyog, méla áhitat szállja meg az emberek lelkületét... béke és szeretet vonul az emberiség megkérgesedett szívébe. A kunyhókban úgy, mint a palotákban felgyulnak az örömtüzek a fenyőfák ágain, hol az újjongó, sikongó gyermekesereg, vidám zajjal tölti be a levegőt, pajzánul ug-rándozva az ajándékok körül, melyeket a Jézuska az angyalka által küldött jutalmul nekik.

Ez a családi jelenet, mely már két ezred óta évről-évre megújul, legalább ez egy napon szeretettel tölti meg az emberek lelkét és az emberiség dicső Megváltójának, a szeretet Istenének születését ünnepli.

A szeretet ünnepének estéjén még a bűnös lélek is megtisztul salakjától, mert visszaálmodja ártatlan gyermekkorát, mikor még a szülői szeretet enyhe, gyöngéd melegét élvezte. Visszaálmodja azt a kort, mikor még a legcsekélyebb ajándékban is gyönyörét lelte, — mikor még a vágyak növekedése nem szegte szárnyát örömeinek... mikor még a családi tüzhelyet szentnek, tisztának, áhitatosnak találta... mikor még az élet nem tépte meg reményeit... nem gázolta le eszményeit és szíve, lelke önzéstől, mocsoktól oly tiszta volt, mint a hegyipatakok kristálytiszta forrása.

Es a mig a gyermekesereg a karácsonfa fényén legelteti bá-mész szemeit, addig az édes visszaemlékezés, mint égi áldás hittel, szeretettel és reménnyel tölti meg az ifjak, leányok és öregek lelkét.

Abból a fényes csillagból, mely kétezredév előtt a Megváltó születését hirdette, sugárzott ki a szeretet melege az emberiségre, az egész világra, — elválasztotta a földtekét és csodával határos, hogy fényből, varáz-sából, melegségből az idők hosszú folyamán semmit se vesztett és örök időkön át világitani fog, mert nélküle az emberiség elpusztulna...

A mi Istentől fogantatott, az az Istenséggel együtt örök életü marad...

Lehetnek mozgalmas életünknek olyan keserű napjai, mikor

kegyetlenül megvonjuk szívünk szeretetét az önző emberektől, megundorodunk a világtól, hogy ölni, sőt gyilkolni is tudnánk... de a Megváltó születésének szent napján kiengesztelődünk és az általános emberszereteten egybeolvadva, ölekeznek lelkeink...

Aztán elnémulnak az örömhangozók, — elhamvadnak a karácsonfa fényes mécsei... az ünnep áhitata helyet ad a mindennapi nehéz küzdelemnek és a szeretet helyét ismét a rideg önzés, a tülekedés, az irigység és gyűlölködés foglalja el...

Ez a szomorú igazság vegyít csak keserű ürmöt, az ünnep édes örömeibe...

Miért kell ennek így lenni? Miért nem marad velünk örökké a szeretet? miért röppen el a ünnep utolsó percével? miért nem szereti ember az embert úgy, mint az Istenember valamennyiünket szeretett, ki mindnyájunkért egyenlően szenvedett kínos kereszthalált és mindnyájunkért egyenlően ontotta vérének drága csöppjeit?

Miként *Ő* a kisdedekeket, miért nem tanítjuk mi is a gyermekeinket az irgalomra, az általános emberszeretetre?

Miként *Ő* miért nem nyitjuk meg mi is a tudatlan vakságban szenvedők szemeit, hogy embertársaikat látni, meglátni és becsülni tanulják?

Miként *Ő* miért nem gyógyítjuk meg mi is a belpoklosokat? miért nem közelítünk szamaritanus szívvvel a szinylődő, szegény betegek ágyához, hogy szomjas ajkukat üdítő itallal enyhíthessük?

Es miként *Ő* miért nem segítünk mi is embertársaink nyomorán? miért nem segítünk mások keresztjét könnyíteni, holott *Ő* mindnyájunkért görnyedezett a kereszt nehéz sulya alatt.

Miért?...

Mert lelkünkben a hit elhalóban van; mert a modern kor eszmeáramlata jégkéreggel vonta be szívünket; mert Isten háza helyett a korcsmákat keressük, hol a bor és pálinka bűzétől megtompul az agyunk, vad tivornyákban erkölcsünk züllednek... és tisztességérzetünk mámorba fullad...

Mert a családi fészkek elvesztette azt a melegséget, azt az idealizmust, mely a gyermekek

kedélyvilágának éltető eleméül, a hit, a szeretet és a remény tiszta forrásául szolgált; mert az embert az emberhez, a gyermeket a szülőhöz már csak az undok, rideg önzés köti, mely a feltűnő szeretetet már gyenge csirájában elfojtja... elpusztítja...

Álljunk meg!... ne haladjunk tovább ezen az uton, mely a szeretet temetőjéhez, az erkölcs sirjához vezet!

Forduljunk vissza!... térjünk meg!... az a szent áhitat, mely ma — gyermekeink ártatlan örömeiben lelkeinket fogva tartja, kíséren bennünket az egész életen át, hogy méltó gyermekei lehessünk a mennyi Atyának, ki két ezredév előtt, a mai napon, mindnyájunk megváltására egyszerű jászolban született... ki szeretetben fogantatott és szeretetben lehelte... *Ő* lettünk nemes lelkének utolsó sóhaját...

Deréki Antal.

Krisztus.

Írta: Király Péter.

Megdicsőült fia Istennek Kinek a földre szállni kellett, Isteni lényed mint sóvárgott, Hogy boldoggá tudd a világot. Mit a teremtés perceiben Boldogtalanná tett az Isten... E nagy eszme volt gyermekálmod, Ez lett életed és halálad.

A világ butaságba vénhedt, Az összedáshoz sem értett S Te a sok ostoba alaknak A logarythmust mutogattad. — Azok megsértődve morogtak És reád fogták, hogy bolond vagy, Pedig csak az volt a hibád: Nem ismerted az etikát.

A világ aljas volt és hitvány, Te erkölcsösséget tanítván, Bölcsességgel mit sem értél... — Nem ugy cselekszik, a ki célt ér. Az Istent a földre lehozta, Hogy az emberek közt megosszad; Az volt a másik nagy hibád: Nem ismerted a — logikát.

Bölcsességed bűbajos hangja, Háboruknak lön vészharangja, Az első áldozat Te lettél Az igazságért a keresztnél. Gyilkossá lett az embercsorda S azután lealjasult a porba... Neked az volt a nagy hibád: Nem ismerted a — fizikát.

Hol az Isten...? Hogy felvetted E nagy kérdést az embereknek Avval feleltél rá a törpék, Hogy századokig egymást ölték... S mi lett a vége? — örök szegénység, Aljasabb a világ, mint régen — Mivel az Istent föl nem lették: Megméltézték egymás lelkét...

Tessék mostan születni másnak Egy értelmesebb Messiásnak — A Krisztus között és közötté Az lesz a különbség mindössze A mi az életet kioltja: „Keresztfa” helyett egy „bitófa”, Hol felzokog a lelkivakság: „Az égben lakik az igazság...”

Vigasztalódj — a más világon! — Van itt azért a ki imádjon S élethűen az égre fessen, Atyaistennek kijelentsen... Az is van a ki összeszidjon, Hóhérod is akadna bizton — De olyant nem talál nál még sem A földszínen, a ki megértsen.

(Debreczen.)

Darányi a mezőgazdasági munkásokról.

A „Revue de Hongrie”, e francia nyelven megjelenő kitűnő magyar szemle egyik közelebbi számában hosszabb tanulmányt közöl Darányi Ignác földművelésügyi miniszter tollából e cím alatt: »A mezőgazdasági munka Magyarországon«. A cikk nemcsak illusztris írója miatt, de tartalmánál fogva is megérdemli a magyar közvélemény beható figyelmét, bár természetesen külföldi közönség információjául íródott, hogy a külföldi sajtóban a szocialisták által a munkáskérdés kezelése tekintetében hazánkra szórt rágalmatokat igazi értékkre szórítsa. A cikk írója erre a munkára talán a legilletékesebb volt, mert hiszen az ő alkotása az immár világhírűvé lett magyar nép-politika, mely a falusi földmivelők reális érdekeinek, gazdasági és társadalmi haladásának, törvényhozási és kormányozási hatóságok ápolását jelenti, s melyet ma még az iparos Anglia is utánozni törekszik.

A cikk mindenekelőtt azt adja elő, miként fejlődött ki az urbéri váltság után a jómódu magyar népnek egy nagy rétege, mely vagy teljesen birtoktalanná lett, vagy pedig apróbb birtoka mellett még bértmunkára is van utalva.

A nép birtokrendezése — írja az illusztris szerző — nem tudott lépést tartani a szaporodással és az előbbi jómódu birtokosok utódai törpe birtokosokká, majd teljesen birtoktalannokká váltak. — Összeesett ezzel a természetes folyamattal és az általános mezőgazdasági depresszióval a közterhek és az igények növekedése. Azt lehet mondani, hogy Magyarország földmivelő népe a primitívebb állapotból a fejlettebbre való átmenetet a legkedvezőtlenebb gazdasági viszonyok között tette meg.

Lapunk mai száma 8 oldal.

A helyzetnek ilyen felfogásából természetes, hogy a szóban levő néprétegek állami támogatása nemcsak szükségesnek, hanem minden szempontból megokoltnak is tűnik föl. A cikk fölhívja a magyar nyilvánosság figyelmét arra a körülményre, hogy Magyarország szegény földművelő népe — a legutóbbi népszámlálás szerint — közel egymillió jőre tehető, mert ennyit ad ki az 50 holdon aluli kisbirtokosok, napszámosok, részes földművesek, majorosok, kertészek, gazdasági cselédek és mezőgazdasági munkások összes száma.

Maga a nagy arányszám, a melylyel a mezőgazdasági munkás nép lakosságunk között szerepel, nagyon sürgőssé tette a vele foglalkozó politika erélyes megindítását. A cikk plasztikus képet nyújt arról, hogy 1895. óta milyen arányokban fejlődött a földművelő nép szakszerű oktatása, jogviszonyainak szabályozása, védelme a jogi és gazdasági téren a visszaélések és a kizsákmányolás ellen, támogatása betegség, vagy baleset alkalmával, segélyezése a házépítés terén, buzdítás a jutalmakkal és kitüntetésekkel. Végül közli a legújabb költségvetés adatait, a mely különböző címeken másfél milliót irányoz elő a szegény falusi földművelő nép közvetlen támogatására.

A cikk befejező mondatai a következők: mondjanak bármit is azok, akiknek ugyszólván hivatása, foglalkozásuk az, — hogy a munkásság anyagi helyzetének legsötétebb színezésével elveszik a munkások munkakedvét és a tömegeket állandóan forrongásban és elégedetlenségben tartják: elvitázhatatlan tény az, hogy a magyar földművelőosztály anyagi megerősödése és fejlődése szerte a hazában észlelhető.

Merész feltevés lenne azt állítani, hogy a magyar állam megoldotta mindazon feladatait, a melyeket rá a szociális kérdés megoldásának nehézsége rója; egy azonban tény és ez az, hogy bizton remélhetjük a magyar mezőgazdaság felvirágozását és annak keretében a mezőgazdasági munkásosztály lépésről-lépésre való megerősödését. — Ez az a cél, a mely felé minden aktív kormány férfinak mulhatatlanul haladni kell és amelynek elérésétől a magyar haza erőssége és jövője függ.

Amint látszik, Darányi egész más hangon szól és más akar lenni a munkás nép érdekében, mint a tömegsztrájkjal fenyegetődző szocialista vezérek. Érdemes, hogy egy aktív magyar államférfi fönt idézett szavait tudomásul vegye az egész magyar gazdaközönség, de főleg az érdekelt munkásnép.

Azt hisszük, nem lesz nehéz választania: vajjon a szocialista agitátorokhoz csatlakozzék-e vagy pedig ahhoz a politikához, a mely érdekeit anyagi és társadalmi boldogulását eredményes munkával és jelentékeny áldozatokkal viszi gyors lépésekben előre.

Zúg a fenyves...

Zúg a fenyves a Hargitán,
Messze-messze hallatszik;
Nagy lehet a fájdalma, mert
Éjszaka sem alszik.

Ha a felleg ránehezül,
Egyre könnyet hullat;
Aggódik a jövő felett,
Siratja a multat.

Bánkodik a székely népen
És tündökli rajta:
Hová lett el, mért némult el
Egykor dalos ajka?

Az éneklő madárka is
Más vidékre tévedt,
Ott hagyta a gonddal épült
Kicsiny, puha fészket.

Néha egy-egy könnyes szemü
Székely téved bele,
Botot vág és támaszkodva
Ugy bujdosik vele.

Zúg a fenyves a Hargitán,
Hullatja a lombját,
Siratja a székely népet,
A régi jó gazdát.

József János.

Székely-erdők ügye az országgyűlésen.

(II-ik folytatás.)

Az igazat megvallva, dacára némely székelyföldi képviselőtársam törekvéseinek és az ott általában megnyilvánuló közóhajtnak, nem vagyok valami nagy barátja annak, hogy ezen erdők az állami kezelésből teljesen kivéssenek. Erre meg vannak okaim, de természetesen csak úgy értem ezt, ha azokat a törvényeket az erdészeti szakközlegek más-ként kezelik és hajlják végre, mint eddig.

Mert azok a törvények magukban véve nem is olyan rosszak, mint mondják, de végrehajtásuk tarthatatlan és türehtelen.

Mutatóul felolvasom az 1879. XXXI. t.-c. 2. §-át. „Azon erdőkben vagy erdőrészekben, melyek magasabb hegyek körgörgetegjein, havasok fensíkjaiban vagy hegytetőkön és gerinceken, meredek hegyoldalakon és ezek lejtőin, hegyomlások, kő- vagy hógörgetegek és vízmosságok támadának és terjedésének megakadályozására szolgálnak, vagy a melyek elpusztulása folytán alantabb fekvő területek termőképessége vagy közlekedési utak biztonsága veszélyeztetnék, vagy szélvesszők rombolásának út nyitnának — az irtás és tarvágás tiltatik.”

A 3. §. így szól: „A 2. §. alá eső véderdő használati módját, a mennyiben az a 17. §-ban említett rendszeres üzemterv által nem volna megállapítva — a birtokosok által előterjesztett javaslat alapján, az erdőfelügyelő és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmívelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter határozza meg. 4. §. Az irtás tiltatik oly erdőkben, melyeknek talaja másnemű gazdasági művelésre állandóan nem alkalmas. Az ilyen talajon álló erdők feltétlenül föntartandók.”

A 6. §. pedig így szól: „A 2. és 4. §§-ok alá eső erdőkben a tuskó- és gyökérirtás tilos.”

Ezek a törvények nem rosszak; ezek teljesen alkalmasak arra, hogy azokat az erdőket föntartsuk. Éppen csak a 7. §-ban a fásítás, a kényszererdősítés az, a mely ellen tulajdonképpen kifogás tehető. S mégis mit látunk? A tarvágást eszközlik

ott, a hol csak a szálalóüzem volna megengedhető és kiszedik a tuskókat ott, a hol tulajdonképpen tarvágást sem lett volna szabad eszközölni. Sőt még a törmeléket is összegyűjtik; pedig az ottmaradt hulladéknak az volna a szerepe, hogy megóvjá a talajt a vízmosságól, hogy elkorhadjon és az elhullott, a vihar által odahozott magvaknak valószínűleg melegágya legyen. S micsoda rettenetes dolgokat művelnek itt a mesterséges fásítással!

Nem akarom sérteni az erdész urak szaktudását, de elmondom a ténnyt. Idegenből hozott, más klímához szokott csemetéket szállítanak s ezekkel ültetik be a letarolt helyeket.

A természet azonban megboszulja magát. Személyesen győződtem meg arról, a mit mondok. Idegenből — Felső-Magyarországból hozatják azokat a csemetéket, a melyek a hossz- szas szállítási idő alatt a vasuti kocsikban összefülnek, meghalnak, úgy hogy azokat még az a jó székely föld sem tudja feltámasztani. Jönnek azután a munkások, a kapával kicsiny sirt ásnak s betesznek azokat az árva csemetéket — már azután kit hegygyel, kit tövel — és igazán boldog az a csemete, a mely az első napsugár hatása alatt elpusztul, mert a többire rettenetes sors várakozik.

Abban a pompás buja talajban dusan felszökken a lilaszínvirágu vészfü, melyre a kopár szűkös legelőről sóvár szemeket vet az éhező tinó. Elbődül, mert nincsen legelője, be is rohanna oda, de a pásztor botjának csattanása észretériti, mert az tilalmas. Később jön a tél, az öles hó rányomja a dudvát, a buja gyomot, a gyenge csemetére. És tavasszal? Mit kell szegénynek erőlködni, mikor késő tavasszal kikászolódik a nehéz dudva alól meghajlott derékka, hogy újból elől kezdje a kinszenvedést s minden évben más és más irányban görbüljön, ha a gyermekek véletlenül meg nem gyújtják az avar, a mely azután gyorsan elharapózva, kipusztítja nemcsak a csemetéket, hanem még a termőföldet is.

Az ilyen fenyőfából sohasem lesz kereskedelmi fa. Ezeket fenyőfának hívják ugyan, de tulajdonképpen csak csufolják annak. Mert a fenyőnek mi a természete? Nem egyenként, szétszórva nő; társas lény az, mint maga az ember. Nem szereti az egyedülletet, csoportokba nő, a hol egymást támogatják, hogy a derekuk el ne görbüljön. Mikor azután megjelennek, a csoportok farkasszemet néznek egymással és megkezdődik az önfenntartás, mondhatnám a fajfenntartás harca.

Növekednek a fák, lassankint visszafajlódznak a kisebbek, elszáradnak és átengedik a teret az erősebbeknek. Így fejlődik ki az a szál erdő, a melyben lépten-nyomon gyönyörködhetünk. A természet ilyen remekeit látjuk régi erdőinkben, mert az erdőtalajunk olyan, hogy ha a fiatal csemetét bottal verik vissza, akkor is ki fog sarjadni.

Már most nézzék meg azt a mesterséges erdőt, akár hol ültetik, az nem erdő! Nem lát ott az ember fenyőt, hanem csak lomblevelűt, — at, csigójá é b. ozdá

tassanak csak rábizni a természetre, az majd elvégzi a maga munkáját. De csak úgy, ha megengedik, hogy az állatok ott legelhessenek, mert azok a buja füvet lerágják, táplálkoznak vele; lerágják a lombfák sarjadékát, hogy ez ne gátolja a fiatal fenyőcsemetét növéseben; ha aztán ez így növekszik, akkor megkapjuk azokat az erdőket, melyekben gyönyörködhetünk.

(Vége köv.)

Egy eljegyzési hirre.

(Tanács egy fiatal barátomnak.)

Mielőtt elvennéd, a kit kiszemeltél,
Tapogass jól végig a szívén, a lelkén,
Nézd ki a szeméből: tud-e álmodozni?
Szokott-e patyolat ágyán imádkozni?

Ha a mezőn jártok: kap-e a virágon?
Megáll-e a szeme a vadrózsaszálon?
Fitymálva kicsinylőn nem mondja-e rájuk,
Hogy csak az alvók az igaz virágok?

Ha jártok az utcák nagy foratagába,
És nyújtja felétek kis kezét az árva:
Vet-e legalább rá szíve melegéből
Egy szánó pillantást szépséges szeméből?

Adj dalt a kezébe, gyöngyöztítsa sorokból,
A melytől a szívünk érzése kicsordul;
A melytől az ember, mintha jobba lenne:
— Megtudja-e lelkét fürösztelni benne?

S míg beszélsz előtte az édes anyádról,
Egyszerű, paraszti, nádas hajlékáról,
Odahúzó szíved minden melegével:
— Gyönyörű kis fejét nem fordítja-e el?

Óh mert ha a szívét helyén nem találád
Hasztalan számítd minden gazdagságát,
Hasztalan álmodnád a leggyönyörűbbnek;
— Küldd neki vissza az aranyjeggyűrűdet.

Szabolcska Mihály.

Karácson.

— Irtá: Fülel Sz. Lajos. —

Megkondulnak a karácsoni harangok. Kedves szózatuk bejárja a havas mezőket, a városokat és falvakat, örömmel hirdetvén Krisztus Urunk születésének dicsőséges ünnepét. A vásári zaj elhal, a vad szenvedélyek lángjai lecsillapodnak, mély megilletődés fogja el a legsivárabb szíveket is. A gondolatnak és érzésnek valami csodálatos megújódása, mintegy megvarázsolja az embert s lelkének szárnyai a föld sarából az ég felé emelik.

Anyagias, önző korunk testi-lelki sivársága is megérzi a karácsoni romantika felemelő hatását. Gondolkodásba ejti: Honnan van az, hogy a keresztény hit századokon keresztül még mindig új erővel hat az emberiségre? Honnan van, hogy a lelkek sovárgó vágya a vallás misztériuma felé szárnyal? Hogyan történik, hogy a modern élet villamos reflektora még nem oltotta ki a karácsonfa gyertyalángjait?

Az igazság ereje a nemes ideálok kultuszának felemelő hatása az, ami a kereszténységben és ünnepeiben állandó forrást nyújt a szomjas léleknek. Ime, ebben áll a titok, melyet csak a hívő lélek tud megfejteni, megérteni. Nyugtalan a szívünk — kiált föl szent Ágoston — mig csak meg nem nyugszik tebened édes Istenem! — A hívő lelke előtt

legszebb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

leszállított árban kaphatók.

Jézus áll isteni fenségben, aki nyugodtan mondhatta el magáról: Én vagyok az út, az igazság, az élet!

A történelem útját véres forradalmak, nagy lelki harcok, tévelygések jelölik meg, valahányszor a szeretet nagy elvétől elhidegült az emberiség. A szeretet hiánya napjainkban is megrontotta az erkölcsöket s velük a társadalmat, mely vad örvényekkel tagadja meg az Istent, gunyolja az egyházat, a hazát, a családot. A tulhajtott feminizmus örültsége a nőt — a szeretet, tisztaság és erkölcs apostolát — eltérítette igaz rendeltetésétől, ki fékezhetlen vágygál keresi a családon kívüli élet kétes útjait, örömeit...

Általában a legkárhózatossabb tanok és elvek szennyes hullámai már a jogrendet is veszélyeztetik.

Ámde a társadalom és egyén lelki hanyódásainak viharában az egyház sziklája volt mindig a biztos kikötő. Ez lesz jövőben is, mert a tudomány, a haladás még nem biztosíthatják az erkölcsöket. Ezt leginkább a szeretet teszi, melynek forrása az Isten, az élet lelke. Legfőbb hirdetője Jézus, aki még ma is elmondhatja magáról: *Biztatok bennem mert én meggyőztem a világot!*

Az egyház ünnepeivel — s így a karácsonnal is — járó nemes hangulat hatalmasan lángol fel minden idő embereinek lelkében és keresni fogják, mint a forrás vize után szomjazó vándor, a hit szelid érzelmi világát. Itt van már az idő, mikor az államférfiaknak be kell látni, hogy vallás-erkölcs nélkül romlás, pusztulás vár a népekre...

Voltarie, a hitetlen francia bölcsész, azt írta egyik barátjának: „*Ha fejedelem volnék, meg nem tűrnék körömben olyanokat, akik nem hisznek Istenben, mert ha érdekük úgy kívánná, hogy megmérgezzenek, mi tartaná őket attól vissza?*”

— Nagy Frigyes porosz király értesülvén, mennyire elharapózott népe közt a hamis eskü, így szólt miniszteréhez: „*Teremtsen mielőbb vallást az országban!*”

Karácson a hitnek, az ebből fakadó szeretet nagy erényeinek örökké tartó emlékköve.

Karácson a családok legszebb ünnepe.

A sziv igazán csakis a *valási és családi* érzések tüzeiél melegedik fel... Ha baj ér a világban, a családban keressünk enyhülést. Ha pedig baj érne a családban, hova menekülhetnénk, mint az oltárhoz? Oh, a modern élet sem fogja nélkülözhetni a ma született kis Jézuskát...!

Adjunk hálát az egyháznak, hogy ily közérzésű ünnepet rendelt, melyen a szeretet önként aszívbe száll!

Kérjük az Istent, hogy a karácson felemelő hangulata vigyen szeretetet és békét a társadalomba, megnyugvást a családokba.

Adjunk hálát az egyháznak, hogy a szegényeknek, kenyeret a szegényeknek, engesztelődést a haragosoknak, reményt a csüggedőknek, vigasztalást a bánatosoknak, gyógyulást a betegeknek... Egyszóval, sorsával ki békült szívet a küzdő embernek. Mert hiszen mindnyájunkért született Jézus, az emberiség Megváltója, kinek bölcsőjénél hangzott fel a világ legszebb himnusza:

*Dicsőség Istennek a magasságban!
Békesség földön a jóakaratu embereknek!*

Szeretlek, imádlak!

Kinek a léte nincs időhöz kötve S változatlan maradsz örökre, örökre, Rendezed, kormányzod az egész világot, Teremtőmennyid minden seregét megáldod:

Egy kis fészek enyhén, Uram, én is [várlak —

Szeretlek, imádlak!

Hiába teríti rám az éjjel fátylát, Látom fényes arcod tiszta ragyogását, Szemeidet örök villámtűzben égni, Lelkedből lelkünket jóssággal tetézni. Szemet hullatni a gyöngékismadárnak Szeretlek, imádlak!

Látom homlokodon — mely gyémántnál tisztább — Égi jeggyel írva a teremtés titkát, Oly magasságban, hogy eszünk alig [járja,

Csupán csak ha hitben indulunk utána S átjárja szívünket mélységes alázat, Szeretlek, imádlak!

Látom az esti fényt, hajnal pirkadását, Isteni ajakad páros mosolygását, A tengerek mélyén gyöngytermesztő [kezed,

Emberek lelkében a lehelletedet, Szentséges szivedet kelyhén a virág- [nak —

Szeretlek, imádlak!

Hováemberiszem nemkövethet tovább Sejttem én, látom én, ott is lábad [nyomat,

S habár minden csillag ide nem [világol,

Övék egy-egy sugár a Te koronádról, Nem jut ebből földi császárnak, — [királynak —

Szeretlek, imádlak!

Szeretlek, imádlak... s küzködök [magaimmal,

Nem bántlak-e, Uram, esdeklő szavammal,

Hogy mikorszétnézek az egész világon Itt telepedjél meg a kárpáti tájon, Ahol már rég óta rosz csillagok járnak, Szeretlek, imádlak!

Aki nevelgetted nemzetéltünk fáját S tengerekbe hajtod a négy folyam [árját,

Uram! a magyar nép kis kunyhói [várnak —

Szeretlek, imádlak!

Tarcsafalvi Albert.

A magyar iparról.

(Karácsoni elmélkedés.)

Gazdasági és ipari életünknek, sajátságos és szinte szármalmas jelensége az, hogy míg az egész éven át a legnagyobb közönnyel nézzük hazai Iparunk tengődését és haldoklását, ilyenkor karácson és újév tá-

ján, felébred bennünk a szunnyadozó hazafiui lelkiismeret és tele torokkal prédikáljuk a világnak, hogy a ki kedveseit és kedvenceit valami kedves ajándékkal akarja meglepni, az ne vásároljon külföldi, hanem kizárólag hazai gyártmányokat és készítményeket...

Hát igaz, hogy éppen karácson és újév alkalmával van a szegény kereskedőnek és iparosnak nagyobb forgalomra kilátása, de az is igaz, hogy ebből az egész esztendőn át meg nem élhet, ha csak ezeken az ünnepnapokon hangoztatjuk a szép jelszót: *Pártoljuk a honi ipart!*

Mert ezt az újév első napjától az utolsóig folyton kellene hangoztatnunk, hogy mohón fellobbanó hazafiságunk lángja el ne aludhasson, hogy hazafiui lelkiismeretünk folyton ébren maradjon, hogy végre megértessük, hogy ezt a magyar ipart elsősorban nekünk magyaroknak kell védőszárnunk, meleg pártfogásunk alá venni, ha azt akarjuk elérni, hogy a külföldön is elismerést, tisztességet és a mi legfőbb: piacot is teremthessünk neki!

És ezt azoknak kellene első sorban megkezdeni, a kik a társadalom vezetőiként szerepelnek, hogy jó példájukkal másoknak is irányt és utat jelöljenek ki... De míg a bécsi és pesti cégeknél a legelőkelőbb udvarhelyi körök megrendeléseket eszközölnek, sőt megelégedésükről az idegen cégeknek elismerő bizonyítványokat állítanak ki, — addig itthon a mi szegény székely kereskedőinknek és iparosainknak csakugyan felkophatnak az álluk...

Igen ám, de hogyan és miről ismerhessük meg azt, hogy tulajdonképpen mi készült ebben a mi szegény, kis, bércecs hazánkban?

Hiszen a hazai gyártmányok semmivel sem különböztethetők meg a földi gyártmányoktól?

Bezzeg a német, vagy az angol, — ha hazai cikket akar vásárolni, csak megtekinti a kirakatban vagy az üzletben és büszkén csillan meg a szemében a felirat: „Készült Németországban”, vagy „Készült Angliában.” („Made in Germany”, vagy „Made in England”). És mindjárt tisztában van, hogy saját hazai iparát támogatja, a mikor az ilyen feliratu cikkeket vásárolja.

Kíváncsiságból megkérdeztük egyik legnagyobb játékarú gyárosunkat: miért nem teszi gyártmányára a „Made in Hungary” büszke feliratot, mire azt a szomorú választ kaptuk: „Kedves, jó uram! ha mi gyártmányainkra ezt az igaz és szép jelszót felírnánk, a kutya se vásárolná meg cikkeinket; hiszen csak úgy tudunk tudni rajtuk, ha azt hazudjuk, hogy külföldi gyártmány. Pedig egy szavamra mondom, hogy sokkal tartósabb, becsületesebb és tetszetősebb is, mint a hasonló külföldi munka. De hát mi magyarok már csak úgy vagyunk, olyan az istenverte természetünk, hogy csakis az tetszik, a mi a külföldről jön.”

Szinte megdöbbenve hollottuk ezt a kemény, keserű igazságot! Tehát a magyar munka nem kell, mert itthon készült, mert magyar agy szerezte, mert magyar kéz alkotta, mert magyar embernek adna becsületes magyar kenyeret, szóval mert a „Made in Hungaria” — Magyarországon készült!

Még a lelkünk is elpirul az ilyen mik hallatára!

Pedig az a szomorú időszak — hála Istennek — már rég elmúlt lettünk, a mikor az európai kultúra államok kicsinyléssel, gunynyal és számalommal tekinthettek rajtunk végig, mikor még joggal a műveletlen, barbár nemzetek közé sorozhattak, kiket a kultúra teljesen érintetlenül hagyott. Ma már műveltségünk, művészetünk, irodalmunk, kereskedelmünk és iparunk az európai kulturákkal bátran és sikeresen veheti fel a versenyt, és hova-előbb megszerezhetnők a külföld előtt is azt a méltánylást, becsülést és tiszteletet, melyet évezredek fokozatos fejlődésünk, de különösen az utolsó két évtizedben tanúsított haladásunkért kétségtelenül megérdemelnénk.

Am a kezdeményezésnek itthon kellene megindulni az által, hogy az idegenbe vándorló milliokat hazai kereskedőinknek és iparosainknak juttassuk, hogy megerősödve, megizmosodva, minden gond és habozás nélkül felvehessék a versenyt minden téren.

Mert ha mi magunk nem támogatjuk a magyar ipart, nincs jogunk követelni, hogy a külföld támogassa!

Ezt jó lesz, — nemcsak karácsonkor — hanem mindenkoron megszívlelni!

A szent estén.

Hozzánk is jöjj el édes Jézusom, Ne vedd meg kis családomat. Szívekből látsz, szívek szerint ítélsz, Nálunk a tiszta hit fogad.

Nem látsz közöttünk kufár lelkeket, Kiknél neved csak ajkon él. Szobánk falán ragyog a szent kereszt, S hitünkről legszebben beszél.

Buzgón reá tapad tekintetünk, Ha szenvedés, ha bánat ér. Bármily csapást is mérjen ránk a sors, S ha néha megfog a kenyér.

A bizalom, hogy bármi baj között Jóságod lelke van velünk: Nyugalmat ad, a mit világi zaj, A rang vagy kincs nem nyújt nekünk.

S ha boldogabb napokra virradunk, Lelkünk gyönyörrel van tele. A gyermekinkben teljesült remény Az élet legszebbik fele...

S habár az alkonyat felé vezet, Félelmet nem riaszt reánk. Szívünkben boldog öntudat fakad: Gyümölcstelen fák nem valánk!

Oh Jézusom, gyermekmosoly hozott A bűnös földre egykoron, Gyermekcsoporthoz állva, szent [kezed Áldotta őket biztatón.

Enyéimet se vedd meg és megáldd, Hisz irgalom vagy, jól tudom... A »szent estén« feléd sohajtgatok: Hozzánk is jöjj el Jézusom!

Fülei Sz. Lajos.

— **Képes levelező-lapok helyi és művészi kivitelben legnagyobb választékban kaphatók** B e t e g h Pál könyv-, zenemű-, papír-, iró- és rajz-szerkesztésében — Székelyudvarhely.

Gazdakörök rovala.

A kaszálók és legelők javítása.

„Hasztalan az emberek iparkodása, ha nem járul hozzá az Isten áldása». Ezen ékes, de igaz közmondással kezdek megfelelni ezen kérdésnek, mert igazán kérdésnek lehet nevezni, a melynek ismerete annyi ember boldogítását célozza. Ez eszme kell előttünk lebegjen, ha gazdaságilag művelődni akarunk. Jó gondolat ez a művelt emberek számára, mert az Isten eszméjéből szerezheti meg mindenki műveltségét. Munkára ösztönző ez a székely, földműveléssel foglalkozó embereknél. Mert ennek a világánál pillant-hatunk fel az égi fény felé e sáros, sötét világból, hogy a megtermékenyítő és föntartó Isten áldását adja meg alkalmas időben. Azért vallásosságunk egyesüljön műveltségünkkel, mert régi igazság, hogy „a mely nép vallásos és istenfélő, az boldog, az előrehalad minden munkájában”. A régi ősök ilyen vallásosak voltak, kövessük nyomdokaikat.

Ki ne tudná, hogy a birtokos embernek a gazdaság az ő kenyere? Ezzel foglalkozik, ebből él, ebből tartja fön magát és családját és ebből pénzel. A földből teremti elő mindazt, ami az ő megélhetéséhez szükséges. Eladja részben a mit termelt, vagy az állatot, melyet nevel. Egyszóval a föld az, a melyből éltető elemét meríti. Mert régi igazság, hogy gazdálkodás és gazdálkodás között különbség van. Épen azért kisgazda közönségünk elé ál-lítom a kaszálók és legelők javítására, fejlesztésére szolgáló gondolatokat. Lehet, hogy akár hány ember még többet is ismer, mint e kis dolgozatban foglaltak. Azonban ez nem elégséges ok, hogy elhallgassuk azt, ami népünk jólétét előmoz-dítja. —

Gazdasági életünkben a legelső helyet foglalja el az állattenyésztés; legalább e szükös Erdélyben igen. Mert ha igaz az, hogy népünk két gazdasági ágából: a gabonatermelés és állattenyésztésből él, akkor e szükös hazában legelő áll az állattenyésztés.

Már pedig ennek legelemibb része, mintegy életfeltétele a legelők ápolása. A jó kaszáló és legelő az állattartás legelső feltétele. Azért leg-főbb gondot fordítsunk a jó kaszáló előállítására.

Mert a kaszálók és legelők éppen úgy rászorulnak az ápolásra, mint a buzát termő földek. Ha nem for-dít kellő gondot rá, a gazda bánja meg, mert nincs rajta Isten áldása.

Azonban igen gyakran nem a gazda oka a terméketlenségnek, mert a talaj minősége is nagy befolyás-sal van a termés milyenségére és mennyiségére. Az olyan rét, kaszáló, mely füvet alig terem és vízben is nagyon szegény, az nem kaszálónak való hely. Mert kaszálónál legfőbb kellék a víz. De a teknő alakú, ál-landó vizes talaj sem alkalmas kaszálónak, mert az ott termett fű savanykás, sovány és több állat- és emberbetegségnek a csiráját hordja magában. — Tehát sem a tulvizes, sem a száraz talaj nem alkalmas kaszálónak, jó takarmányföldnek.

Az áradások által öntözött kaszálók már jobbak, mert az iszap és más szenny a talajt megtermékenyíti. Az állandó áradásoknak kitett fekvésű helyek sem alkalmasak kaszálónak. Most tehát figyeljük meg, hogyan lehet a rossz fekvésű és kevés terméssű kaszálókat javítani. —

A hegyvidék talajnedvessége mindig a völgyek felé szívárog, ez a lassu, de folytonos vízáramlás meg-rontja a kaszálóinkat. Ezen szívárgó áramlatot úgy értékesítjük, hogy 1 és fél méter mély keresztárokot hu-zunk és ezen keresztárok felfogja a tulságos bő-olvas és záporokat, s lassankint átadja környezetének, a mi nagyban elősegíti a fű fejlő-dését. Sőt az összegyűjtött vizet kis árkokkal a kaszáló más részébe is elvezethetjük. Az elvezetésnek két-féle módja van: az alagsövezés és lecsapolás.

Az alagsövezés módja a követ-kező: Bizonyos mélységben agyag-csöveket helyezünk le és így a fö-lösleges nedveket levezetjük. Már most e levezetés, hogy szakszerű legyen, nagyon ajánlatos a kultur-mérnökséghez fordulni, mely hivatal a földművelésügyi Minister rende-letere utasítással szolgál. A lecsapo-lás egy mélyebb nyílt levezető árok-ból áll, mely összegyűjti a fölső-leges vizet és a talajt termékennyé teszi. —

A száraz réteket, különösen azo-kat, melyek vizek mellett terülnek el, termékennyé lehet tenni az ön-tözéssel vagy árasztással. És pedig a legmagasabb helyen fekvő rész-nél a vizet kicsapoljuk medréről és rábocsátjuk kaszálóinkra, mely eset-leg kis árkokkal van ellátva, hogy a vizet elvezessék. Az ily árasztásokat mindig a kaszálás után, mihelyt a takarmányt elvittük róla, azonnal eszközölni kell. A szénatermelésnél az arány száraz nyáron 6.5—2.5. T. i. azon a helyen, hol öntöztük 25 mmázsa, a hol nem öntöztük, 6 mmázsa takarmány lesz.

Még a következő hasznót is nyer-jük az ilyenféle öntözésből és le-csapolásból. Mig a talaj vízenyős, addig a takarmány gyér volt, a csaté, káka növények duslakodtak, addig a lecsapolt vagy rendszeresen ön-tözött területen ott tenyészik a me-zei komocsin, sovány perje, mezei ecsetpázsit, fehér here, stb. Mind-megannyi jóféle füvek, melyek győ-kerei annak előtte is ott voltak, de elsatnyultak a rossz gazdálkodás folytán. Azonkívül az öntözésnek még a másik nagy haszna az, hogy hogy elpusztulnak a káros rovarok, a cserebogár parajostól, elvándorol az egér.

Még egyet különösen a gazda-közönség figyelmébe ajánlok. A va-kondot sohase bántuk, mert rend-kívül nagy hasznára van az ember-nek. Testsúlyával egyenlő súlyú kár-tékony bogarat pusztít el napon-ként. Kipusztulnának növényeink, ha le nem szedné a gyökerekről a kártékony rovarokat. Turásával kárt okozni látszik, de épen ezáltal is használ, mert a földet porhanyítja és hozzáférhetővé teszi a levegőt és a földet megtermékenyíti. Pusztí-tani kell a zsurlókat és mohát. Meg kell tisztítani a földet a bok-

roktól, tüskéktől, tavasszal szét kell teregetni a hangyabolyokat, vakond-turásokat. Soha se engedjük, hogy e hantok begyepesedjenek. S ha be vannak gyepesedve, kapával le kell vagdalni és egyenletessé tenni a talajt. —

Ne kiméljük a mohát, vasboro-nával ki kell szagatni, mert a moha a fű elől megeszi a táplálékot. A fű elsatnyul, termésünk kevesbül, ha el nem egetjük ez összegyűjtött mohákat. Mindezek mellett réteinket meg kell trágyázni. Ha nem jut az istálló-trágyából, felhigitott istáló-trágyalevet hordjunk ki a kaszálóra. Kora tavasszal, mikor a föld tömve van, nedvességgel még felhigitani sem szükség, hanem úgy kivinni és szétfeckezkedni a kaszálókra. Még a buzatermesre is áldásos egy-hordó trágyalé, ha különösen meg-gondoljuk, hogy egy liter trágyalé-ben több tápanyag van, mint egy szekér szalmás trágyában. Ha Dánia és Angol országokban árverést hir-detnek az ürülék-helyek anyagára, akkor itt is kellene legalább min-den székely gazdának tudnia azt, a mit elpazarol, kienged a kapuján „trágyalé” alakjában.

Mindezek mellett — mint fenn mondtam — legfőbb a rétek elárasztása vízzel és mindenféle hulladé-ko-t hordjon ki rá, így gyom, sze-mét, különösen az ut szemete, konyhahulladék, tojásbéj, korom, hamu, mindez fő tápszere a kaszá-lóknak. Sőt az iszap is, ha szét te-regetjük.

Édes székely népem, ne vesd meg az itt előforduló módokat, mert bol-dogságod egyik alapja, ha már földi boldogságról van szó, a jó legelő előállítása, illetve föntartása, ha meggondolod a mai rebellis világ ver-gődését; mondom az eszmék zava-rából: a politikai világból, egy van a mi kiemelhet és föntarthat, a gazdasági műveltség, a megélhetés biztosítása. Már pedig ez úgy kö-vetkezik be, ha újra és mindig ta-nulunk, művelődünk gazdaságilag. A föld nem növekedik, de az emberek szaporodnak, táplálék kell bővebben. Ezt pedig a föld nem tudja adni, ha mi nem míveljük.

Ezután a rét ujtásáról és a lege-lőkről fogok értekezni.

András Péter, plebános.

Megy a gőzös...

Megy a gőzös katonákkal
Rakva Boszniába;
Eddigél sokat vitt már,
A többi is parancsot vár:
Az elindulásra...

Dalolgatva indulnak el
A székely legények;
Elválásuk oly megható
Mert tudja a Mindenható:
Vajjon visszatérnek?...

Visszatér-e valamennyi
Övéi körébe?
Kiknek most tájós siráma,
Mint a szélvész zokogása
Terjed szét a légbe...

...Visza? Oh mert hány dőlhet ki
A hősi tusába!...
S hány kis csendes, édes fészket,
Szülőt, árvát, feleséget
Ejthet sötét gyászba?!

Szamosközi.

A Műkes legenda.

Irta: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

„Attila, a világhódító, az Isten os-tora, nem a harcmezőn hal meg. Ildikóval, a burgundi királyleánnyal tartja nászát; a nász éjjelen orra vére elered, torkába száll s meg-fojtja.

A hunok fájdalma megmérhetet-len. Hajukat több levágják, az ar-cukat felhasogatják. A síkság köze-pén selyem sátor alatt terítik ki a nagy halottat, s fölzokog a hun énekek gyászda. És tartanak nagy tort a holttest fölött, melyet hármas: arany, ezüst és vaskoporsóba zártak s fegyvereivel, ékszereivel együtt el-temetének.”

Három fia volt Attilának: Ellák, Dengezics és Csaba. A három test-vér nem tudott megosztzni a bi-rodalmon, kardra bízták a döntést. Ellák elesett a küzdelemben. Denge-zicset nemsokára megölték a kelet-rómaiak. Csaba pedig nemzete ma-radékával Erdély bércei közt bo-lyongott.

A hunok vándorlásaik közben törzsenként sorakoztak; több egye-sült törzsnek Kadicsa volt a ve-zére. —

A hadvezér föllovagolt egy magas dombra és onnan nézte át megfo-gyatkozott seregét.

A hadfiak sötéten, elborult arccal állottak a sikon; csillogó tekintetük nélkül, szobroknak gondolhatnád őket. Merően és dacosan néztek Kadicsára.

— Vitézek, pajtások! — szól emez — mi elszakadtunk a nagy nemzeti testtől, hogy új hazát ke-ressünk. Kardunk éle csorbát ka-pott, hanem azért: megmaradt. Ke-let ős hegyei előttünk, magaslanak. Ott székelnek a haragos fellegek; ott, e hegyek ormán üssük fel a mi kis nemzetünk székhelyét.

Egyszerre mozdult meg a sisak-tábor, egy hangon és egy érzéssel kiáltják: — Csakhogy szabadok maradjunk azon a székhelyen!

Erre előlebben egy tündéri alak, Kadicsának és szép Enikőnek le-ánya: Mika.

Puha, szőke haja a fényes sisak alól térdig omlik alá; szemei bar-nák, csillogók, andalítók. Szelid keble halmát, mely fehérebb a reg-geli hónál — ezüst páncél borítja. Arca üde, ajka pirosuló. Szelid mint a galamb, de a harcban bátor és erős, mint a cikázó villám. Most szeliden mosolyog a marcona ala-kokra. —

— Daliák, testvérek! — mondá — nézzetek körül az előttünk levő hegy gerincéről és ott megláthat-játok a zöld rónának a kerek éggel összefolyó láthatárát. Ott a föld termékeny, a lég tiszta. A buja fü-ben megél és megfér táborunk egész nyája. S akinek nem tetszik a mi székhelyünk, azt majd véres fővel kergetjük vissza.

— Igazad van!... úgy legyen... kiáltják a hősök és az erdő husz-szorosan veri vissza az erős hangot.

— Én már jártam ott, — foly-tatja a szép leány — és ennek je-léül a hegycsucs ormán dombot emeltem. Áldozatot mutattam be Hadurnak. Táltosaink jelentették hogy Hadur áldozatomat megked-velte és örökre nekünk ígérte az elfoglalandó földet... Fel

tehát kis tábora a nagy Attilának, jerünk és foglaljuk el az új hazát!

— Foglaljuk el az új hazát! — verik vissza a bércek.

— A sas nem a völgyben, hanem a hegy ormán keresi a fészékrakó helyet... És amely csapat-vezér leghamarább ér fel a kijelölt dombra, Mika annak lesz a hűséges felesége...

A szép tündér szavára, mintegy varázsütésre repült ki minden kard a hüvelyéből. Élén visszatükröződött a nap fényes sugara. Kiderültek a mogorva arcok. Tombolt az öröm.

— Vezess!... mi követünk! — szóltak egy szívvel, egy lélekkel.

A kis had bátran nyomult előre. Az ellenséges népfajok kitértek utókból, vagy meghódoltak.

Mika hóféhér paripáján mindenütt elől jár. Szép haja mint aranyzuhatag omlik végig fehér ruháján. Édes atyja — a hős vezér — mellette halad. Még egy perc és fent van a kijelölt hegycsucs tetején.

— Legyen hála Hadurnak, feljutánk, — mondja az ősz Kadicsa, nehezen szedve a lélekzetet.

De *mik es** itt vagyunk! — felel vissza a kijelölt dombról egy erőteljes férfi hang.

— *Mik es?* — szól a vezér — ki vagy te? Ki az, ki elnyerte az én tündérem kezét?

A hegyoromról lefelé száll egy ifju. Termete sugár, arca napbarnított, hosszú haja gesztenyebarna. — Ruhája sötét, vállán tigrisbőr kacagány, kalpagján kócsag. Méne könynyúlábu és fürge, mint az evet. Az ifju teljes ellentéte a hóféhér Mikának.

— Hisz ismersz már rógen hős Kadicsa — mondá, leszállva lováról. — Az egyik alvezéred vagyok.

— Jól van vezér. Többé nem kérdelem, hogy ki vagy, de e naptól fogva *Mikes* legyen a te neved. E név alatt bizom rád szeretett leányomat. Légy hű védője, oltalmazója... — Jer közelebb, Mika nem szegi meg adott szavát.

A bátor ifju remegve közeledik a szép leányhoz.

— Te nemzetem honszerző vezérszillaga, én nem vagyok rád érdemes. Szeretlek. Igaz, hűséges szerelemmel; szavad mégis visszaadom. Menj ahhoz feleségül, aki szivedet bírja. Én áldozatul dobom magam Ármálynak, hogy népünk iránt kiengeszteljem.

A tündérszép leány pirulva fogja meg az ifju kezét:

— Ha *Mikes* meghal, vele hal Mika is! — mondja szemlesítve.

Az ifju forrón szoritja dobogó keblére, mintha el sem akarná bocsátani többé.

— Boldogult szelleme szép Emikőnek, mondd: meg vagy-e elégedve? — szól égfelé fordított tekintettel az ősz vezér.

Az ég borus volt, fekete fellegek ülték egymást felváltva; egyszerre szétrepedt a felhőkárpit és a mosolygó napsugár, mintegy dicsfényvel vette körül a boldog párt.

— Gyermekeim, ti méltók vagytok egymásra. Hadur áldása legyen rajtatok és az új hazán!...

A hadtestek Háromszék térségére gyűltek. Megkezdődött a honfoglalásra és az esküvőre következő

áldozat. Táltosok, Gyulák, Kádárok tüzet gyújtottak az oltárköveken. Tiszta fehér mént vezettek elő. A kádár dákosával leszurta, — beleit a főtáltosnak adta.

A dombtetőről a »varázsdob« hangja hallatszik.

— Véreim! — szól a szellemek fejedelme, — ha az egyetértés meg nem bomlik köztetek, e hon örökre a tietek marad. Óvjátok meg az ősi szabadságot és műveljétek a haza nyelvét... Most hozzátok szölok hős *Mikes* és szép *Mika*. Hadur meghallgatta a hűség esküjét. Nemzetek elmúlnak, de a ti ivadékokotok még századok multával is élni és virágozni fog.

Felzugott a jókedv a jóslat hallatára. A leszurt mén fejét dárdára huzva, az oltár mellé illeszték és huzából nagy lakomát csapnak. Kürtjeikből bort isznak, mitől dalos kedvük támad.

Érzékeny népdalokat énekelnek, mit melán kísér a tárogató hangja. A deli leventék fegyvertáncot járnak, birokra, fegyverre kapnak és majdnem igazi harcot vívnak. A tánc vége néhány betörött fej és oldalborda. Így mulat még most is a magyar!...

S miként a hagyományok *Mikes* első volt a Dombon, úgy utódai is — a gróf *Mikes-család*, — mindig első volt a hazafiak között; miért is a székelyek dicsőséges primori címét méltóan viselték...

Kinai közmondások.

Gondolataiddal úgy bánj, mint vendégekkel, óhajaiddal pedig mint gyermekekkel.

Gazdag érzi bóját a legtöbb dolognak.

A bolond akkor hiszi önmagáról a legtöbbet, amikor valami nagy boldonságot követett el.

Az embereket lehet nélkülözni, de barátira mindenkinek szüksége van...

Az erényt gyakorolni: a férfiak tudománya; a tudományáról lemondani: a nőnek erénye.

Sima ut nem visz messzire.

A megbánás az erény kikeletje.

Ne rejtse el cipődet a dinnyeföldön s ne akaszd köntösöd a datolyafára. (Azt hihetik, hogy lopni akarsz.)

Az egyszer kimondott szót hat lóval sem lehet visszahuzni.

Gazdasági előadás városunk V. kerületében.

Székelyföldi miniszteri kirendeltségünk vezetősége által f. hó 17-én este 6 órakor kezdődőleg a szombatföldi gazdák részére gazdasági előadás rendeztetett. A székely nép gazdasági föllendülését célzó, az okszerű gazdálkodás ismereteit terjesztő s minden szép és nemesért lelkesülő jó szíve, igazán kedves esztét szerzett tanulni szerető kisgazdáink számára. Először a szép számmal jelen volt gazdaköri tagok élvezettel hallgattuk Rozsonday István székelymagyarosi tanító értel-

mes és minden oldalról megvilágosított szakszerű előadását. A talaj megmunkálásában az eddig követett ősi szokások levetkőzését s az újabb vívmányok, illetve okszerűbb gazdálkodás előnyeit fejtegette. Szólt az okszerű trágyakezelés és trágyázásról, valamint a trágyatelep készítéséről kiemelve, hogy a célszerűen berendezett trágyatelep a gazdálkodásban a kincses bánya, melyből mindig telik a termelés által a talajból kihasznált erők pótlására. Végül a mesterséges takarmányok termelésére, a lucerna és vöröslőhere vetése és ápolására nézve adott hasznos és kimerítő utasításokat. A szinte egy óráig tartó szabad előadás után kirendeltségünk lelkes vezetője néhány eszmét kiragadva az előadásból, a nála megszokott szakavatott lelkesültséggel fejtette ki népünknek a gazdasági téren való hátramardottságát, világos és meggyőző példákkal cáfolva meg az ellenvetéseket. Kimutatta, hogy a föld terméshozama az okszerűen végzett talaj megmunkálása által, az eddig elért eredmények háromszorosa is elérhető.

A jó eke kellékei, a kellő időben végzett és őszi szántás, valamint a tavaszi szántás kerülése, illetve földporhanyítás képezte élvezetes előadásának magvát. Igazán, ha ezek az eszmék, melyeket hallani szerencsések valánk, népünk fogékony szívében gyökeret vernek, lehetetlen, hogy az annyira óhajtott siker elmaradjon. Ezen alkalommal szeretett vezetőnk elhozta magával ifj. Boconádi Szabó Imre méhészeti szaktanárt is, aki szintén a meggyőzés hangján szólt gazdálkodásunk egy igen szépen jövedelmező és nagy befektetést nem igénylő ágáról, az okszerű méhtenyésztésről.

Megvannak nálunk a méhtenyésztés kellő feltételei s csak jóakarat kell hozzá, hogy annak révén is a kisgazda bevételeit fokozza. Számadatokkal bizonyítja ennek jövedelmezőségét s buzdít a biztos jövedelmet nyújtó méhtenyésztés üzésére. A méhész egyesület megalakítása vagy ilyen egyesületbe való belépésre hívja fel a figyelmet, biztosítva arról is, hogy az ennek érdekében tett buzgólkodás részéről mindig támogatásra fog találni.

Dorner Béla kirendeltségünk agilis vezetője megköszönve a szíves részvételt, azon határozott ígéretet teszi, hogy szívesen hozza meg azon áldozatot tanulni vágyó kisgazdáink érdekében, hogy ezen hasznos és fölötté tanulságos előadásokban jövőre is részünk lehessen.

Midőn ezen igazán érdekes előadásokért, valamint az azok során kifejezésre juttatott buzgó támogatásért a nyilvánosság terén is gazdakörünk nevében hálás köszönetet mondok, óhajtom, hogy a miniszteri kirendeltségnek nemes és székely népünk érdekében kifejtett önzetlen munkálkodását már a közeljövőben a legnagyobb siker koronázza.

Gál Mihály.

Bélyegzők megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállíttatnak **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Előfizetési felhívás.

Az új év kezdetén lapunk a tizenötödik évfolyamába jut.

Egy vidéki lap életében ez jelentékeny számot jelent, kivált a mai korban, midőn lépten-nyomon új lapok keletkeznek, melyek az első év végéig is alig képesek életüket tengetni; hogy lapunk a közönség szeretetében, támogatásában idáig eljuthatott, legékezebb bizonyítéka annak, hogy nemcsak pusztán hűzapot pótol, de irányával, tendenciájával, tartalmával becsületesen rászolgált megyénk legszelesebb rétegeinek elismerésére és ha ezt az új évfolyam kezdetén is képesek leszünk magunknak biztosítani, akkor buzgó igyekezetünkért, odaadó munkásságunkért bőven megleszünk jutalmazva.

A másféltezdes évfolyamra a fővárosi, helybeli és vidéki munkatársak olyan díszes névsorát toboroztuk magunk köré, mely magában elég biztosítékot nyújt arra, hogy lapunk a politika, társadalom, ipar, kereskedelem, gazdaság, — megyei és városi ügyek terén, minden vele szemben támasztott magasabb igénynek is képes lesz megfelelni.

Viszonzásul nem kérünk egyebet, minthogy méltányolják és támogatásuk törekvéseinket érdeme szerint és a régi nagyrabecsült előfizetők igyekezzenek minél szélesebb körben lapunkat ismerőseik és barátaik partfogó figyelmébe ajánlani és terjeszteni.

Az előfizetési árak a régiek maradnak és a lap homlokzatán olvashatók.

Hazafias tisztelettel:

a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLÉK.

 Lapunk minden előfizetőjének, olvasójának, munkatársának és jóbarátjának boldog és elégedett karácsoni ünnepeket kívánunk!

 Legközelebbi számunk a közbeeső hármass ünnepe miatt a következő csütörtökön jelenik meg.

— **Rp. Ünnepi labdacok** a »Bömbölde« részére.

Sign: Hetenként egy adag

Ünnep van ma a világon
Fény ragyog a fenyőágon,
Ki e napon megszületett,
Hirdette a szeretetet...

Mindnyájunkért folyt a vére,
Mégis tövis lett a bére;
Szent emlékét ünnepeljük,
Tanait lelkünkbe vessük.

Legyen hát ma szent a béke
S maradjon is mindörökre,
Legyen meg mit szívünk akart:
Ne bántsa magyar, a magyart!

A korcsmáros csak hallgatja
Szívét a meleg átjárja;
Jobb is lenne békén lenni,
Egymást szépen megbecsülni,
S a hasznót másnak engedni.

Dr Veritás.

— **Pápai kitüntetés.** X. Pius pápa dr. Fejér Antal ügyvéd, apostoli főszindikusz, csikszeredai lakosnak, az egyházi élet terén s különösen a csiksomlyói Szt. Ferencz szerzetesház világi ügyeinek viteléről szerzett érdemei elismerésül a Szt. Szilveszter lovagrendet adományozta.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Prunyi Ottó helybeli állami népiskolai tanítót ugyanebben a minőségben a nagyváradi állami elemi iskolához helyezte át.

— **Városi közgyűlés.** Nagy részvétlenség mellett folyt le városunk képviselőtestületének szeptember (e hó 23-án) Gothárd János polgármester elnöklésével tartott rendes közgyűlése. Noha városunk közel kétszáz ezer koronás költségvetése, a nagyobb érdeklődést is megérdemelte volna. Nem akarunk vádaskodni; sem a közgyűlés idejének kitűzésében nem keressünk hibát, sem pedig a képviselőtestület érdeklődésének okait nem kutatjuk. Annyit azonban kötelességünknek tartunk megállapítani, hogy a 11 szavazó tisztségviselőn kívül 80 választott és virilis képviselőből csupán 12 tag vett részt a közgyűlésen. Tudomásul vették a 70,000 koronás kölcsön belügyminiszeri jóváhagyását és minden lényegesebb módosítás nélkül elfogadták az előterjesztett költségvetési előirányzatokat. Jóváhagyták a közmunkaerő összeírását és kivételét is törölték az 1907. évi számszámadásnál mutatkozó bevételi és kiadási tételeket. A szombathelyi aszfaltjárdák építésével felmerült utastételek költségvetését a kövezetvám terhére utalványozták. A város különböző alapjainak gyümölcsöző elhelyezése, a tavalyi alapon, kijelölték az egyes pénzintézeteket. Az árvaszék ülnökei: Vajda Ferenc, Sándor Mózes, Papp Z. József, Molnár Károly, Kovács Domokos ellenőr és Daróczy Miklós újból megválasztottak. Sarkóczy József napidíjast a jövő évre is megtartják és a Szántó-féle telek mellett levő városi pusztát helyet évi 13 K haszonbérlet kiadták, illetve szerződését jóváhagyták. A fogyasztási adók megváltásának ügyét napirendről levették. Bodó Ferenc, László Albert, Málviánszki Ferenc, Czikkántori Dénes tisztségviselőknél fizetési előleget engedélyeztek. A közgyűlés végén már alig maradt képviselőtestületi tag; időközben elment az a néhány is, aki előbb jelen volt.

— **Szilyester-esti mulatság.** Az etédi szekely zenekar Schreiner József karnagy vezetésével e hó 31-én, Szilyester estjén Etéden, az „Erzsébet”-ház nagytermében érdekes műsorral egybekötött zártkörű kósarás táncestélyt rendez, a melyre a esinosan s izléssel kiállított meghívók a napokban küldetnek szét. A rendezőség: Gedő István elnök, Somodi Ferenc id. alelnök, Bálinth Zoltán jegyző, a karnagy, Szabó Márton pénztáros, Gedő Ferenc aljegyző, Bekő László, Birtalan B. Mihály, Birtalan Mózes, Csizsér Lajos, Gagy Ferenc, Hodgyai Lajos, Jakab Aladár, Jenei Mózes, Kelemen Lajos, Péter Ferenc id., Péter Dénes, Péter Ferenc ifj., Péter Elek, Szabó Lajos zenekari tagokból áll. Belépődíj személyenként 50 fillér. Kezdetek este fél hét órákor. Az érdekes műsor a következő: Szózat-indulót, népdalegyveleget és Rákóczi-indulót játszik a szekely zenekar. Megnyitót tart Gedő István elnök. Szaval Jakab Aladár és monologot ad elő Jakab Árpád. Dialog. Előadják: Bartos Tercsik és Bekő Juliska. Éjfélkor a 12-ik óra jelzése után a zenekar eljátsza a Hymnuszt, Bálinth Zoltán pedig emlékbeszédet tart, a melyet azután a „Menekültek indulója” követ, mint utolsó pont a gazdag műsorból.

— **Szent Antal estély.** Folyó hó 27-én, vasárnap rendezi a Szt. Antal társaság ezen évad IV-ik estélyét. Elnök: Persián Jánosné, rendezők:

Demény Ferencné, özy. Gonda Jenőné, D. róczy Erzsébet és Gergely Ilonka. Műsor: 1. Ének Szt. Antalhoz, előadja Szabó Antal. 2. Szaval Bálint József. 3. Énekel Baku Katalin és ifj. Szemerjay Károlyné, zongorán kíséri Gergely Ilonka. 4. Szabad előadást tart Soó Gáspár. 5. Szent Imre sirja. Melodráma, előadja Flórián Margit, zongorán kíséri Gergely Ilonka. 6. Szabad előadást tart Szabó János. 7. Beriot 9. sz. hangverseny darabját előadják hegedűn és zongorán Bagó Mariska és Dézsy Lajos. 8. Óh áldott szűz Anyánk, előadja Szabó Antal.

— **A helybeli polgári önk. és segélyező egyesület** által december 26-án (karácson másodnapján) a „Budapest-szálló” színháztermében rendezendő fillérestélyek karácsonyának műsora: 1. Nyitány a helybeli zenekar által. 2. Monolog előadja Bálint Endre. 3. Zene. 4. Részlet a „Kisalamuszi” című operettből, éneklő özy. Mihálovits Béláné. 5. Szaval Szombathelyi Mariska. 6. Zene. 7. Magánjelenet, előadja Besenyei János. 8. Kuplét énekel Sarkadi Rudolf. Tánc éjjel után 2 óráig. Belépődíj személyenként 1 K. Páholly jegy 4 K. Karzati ülő jegy 40 fillér. A karzatra váltott jegyek a földszintre a táncmulatságra nem érvényesek. 500 drb. nyeregménytárgy kisorsolása főnyeremény egy gazdagon feldisztett karácsonfa. Konfetti és világpósta. Rendezők: Fischer Ferenc r. b. elnök. Szemerjay Károly r. b. alelnök. Csép Irénke, Csép Berta, Szentpétery Gyula, Nagy Márton.

— **Kisipari gép- és szerszámkiállítás** nyitott meg Szt. József államtitkár e napokban Budapesten, a technológiai iparmúzeumban. A kiállítás bemutatja mindazokat a szerszámokat és gépeket, melyekre a kisiparnak szüksége van még pedig használatban, sőt külön tanfolyamokon meg is tanítja a jelentkezőket a különféle gépek, motorok stb. kezelésére, használatára. Azonfölül husz fillérért ad olyan illusztrált katalógust, melyben a gépek rajzán és használati utasításán kívül még alapos számítások is vannak munka és költség megtakarításáról a gép használata esetén. Szóval ez a kiállítás, mely 1909. évi március 30-áig minden nap ingyen tekinthető meg, a gyakorlati iparfejlesztésnek igazi segítője. Kíváncsok hogy a kézműves- és kisiparosok minél számosabban és minél gyakrabban látogassák meg ezt a valóban tanulságos és gyakorlati irányú kiállítást, a mely dicséri mindazokat a kiknek része volt a rendezésében. Ajánljuk helybeli és vidéki kisiparosaink figyelmébe, hiszen itt láthatják meg leginkább, hogy minő szerszámokat és gépeket használhatnak s kérhetnének az államtól versenyképességük emelésére.

— **Segesvár magyar utcanevel.** Segesvárról jelentik, hogy a város képviselőtestülete a napokban tárgyalta a magyar kaszinó és a magyar polgári körnek azt a kérését, hogy az utcanevel magyar főlirattal is ellátassanak. A képviselőtestület bizottságot küldött ki ez ügy tanulmányozására, mert fontosnak tartja, hogy egy magyarországi város utcanevei vajon magyarul is jelezve legyenek-e? Ez már igazán jó vicc volna, ha oly szégyenletesen szomorú nem lenne.

— **Kamarai ülés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1908. évi december hó 28-án (hétfőn) d. u. 3 órákor saját hivatalos helyiségében telyes ülést tart.

— **A süköi református ifjúság** a községi iskolások védnöksége mellett — az iskolai harmonium alapjára 1908. dec. 26-án, szombaton és 1909. jan. 3-án, vasárnap, tánc-csal összekötött két estélyt rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja.

— **Új egykoronások.** A magyar és az osztrák kormány között tárgyalások folynak új egykoronások ve-

retése tárgyában. Az új veretű egykoronások összegét 150 millió koronára tervezik. A forgalomban nagy a kereslet az egykoronás pénzdarab iránt s ez teszi szükségessé, hogy ilyen nagy mennyiségben készítsenek új egykoronásokat. A szükséges ezüstmennyiséget az Osztrák-Magyar Bank fogja szállítani saját pénzkezeléséből s az így keletkezett hiányt arannyal pótolják. Az 1892-iki valuta-törvény értelmében 200 millió egykoronást vertek a forgalom számára és pedig 140 milliót Ausztria és 60 milliót Magyarország számára.

— **A rugonfalvi református egyházközség** új lelkésze Bíró Dezső beköszöntése alkalmával saját pénztára javára táncmulatságot rendezett, melyen felülfizettek: Csillag József 4 K 50 fillért, Riemer Gusztáv 3 K 50 fillért, Bíró Áron és Bíró Dezső 3 K 80 fillér, Hegyi Péter, Bedő Ödön, Márk Mikály 1 K 50 fillér, Gyögyér János, Unger Tibor, Márton András 1—1 K. Baczó Lajos, Nemes Dénes, Szabó Mózes, Pál Domokos és Szőke Károly 80—80 fillért, Gagy Elek, Elekes Sándor, Gámán Sándor, Hermán János, Bálint Dániel és Bokor Károly 50—50 fillért, Rákosi János, Ifj. Szentannai Mózes, Szőke László és Benkő Mihály 20—20 fillért, Keszler Rudolf, Lengyel cég és Simó Károly 10—10 fillért. Fogadják e helyen is a rendezőség hálás köszönetét.

— **A lenvetőmag beszerzését** a földművelésügyi miniszter megakartván könnyíteni, a jövő évi vetéshez eredeti orosz (pernai korona) lenvetőmagról gondoskodott, a mely ez évi december 31-éig közvetlenül a Magyar Mezőgazdák Szövetségétől Budapest rendelhető meg hordónként (kb. 85 kg. tiszta súly). 1—5 hordó megrendelésnél hordónként 22 K 50 fillér. Kórotermeléshez eredeti lenvetőmag első és második utántermése is megfelelő. Tehát eredeti vetőmag beszerzése csupán fölújításhoz való arányban és mennyiségben szükséges.

— **A szekelykeresztúri ifjúság** karácson másodnapján, Bálint Dániel nagytermében, az államilag segélyezett közs. polgári leányiskola tanzszerükségeinek fedezésére javára táncmulatsággal egybekötött színház előadást rendez este fél nyolc órától kezdődőleg. Színrekerül Kisfaludy K. Csalódások című vigjátéka.

— **Névjegyek.** Tekintettel az új-évre, lapunk könyvnyomtatási intézete a szebbnél-szebb névjegyek nyomtatását már megkezdte. Ezúton hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét dusválasztékú és legújabb divatu névjegypapír készletünkre és kérjük, hogy szükségletét minél előbb megrendelni méltóztassék, nehogy az ilyenkor beállani szokott munkatorlódás miatt esetleges hátránya legyen. *Névjegyeket* azonnal, a megrendelés napján elkészítünk s így a városunkba látogató vidéki közönség is itt időzése alatt portómentesen átvetheti rendelményét.

Farkas-kaland. Minden évben felbukkan, akár csak ugorka éréskor a fiamei cápa — egy-egy mesébe illő farkas kaland Bejárja az ország lapjait épen úgy, mint mostanában több budapesti lapnak az a híre, hogy Heckert plebánost a farkasok felöltötték Erzsébetváros és Segesvár között s a szegény papnak csak az okulárját, meg a csizmáját lelték. — Valósággal pedig annyi igaz az egészről, hogy Heckert szánon utazott, a farkasok megtámadták, de mivel kettőt közülök lelőtt, a többi ordas megfutott és így a pap sérteletlenül ért haza.

— **Német színház Homoróddarócon** Homoróddaróc nagyközségében nincsen Berlinben, sem pedig Drezdában, hanem a Székelyföld költő közepén, Udvarhelyvármegyében. Ennek a jó módú falunak társadalmi vezére — úgy látszik — Michael Fredel Lehrer, vagyis Fredel Mihály tanító ur, aki karácsoni ajándékkul azzal kedveskedik a homoróddaróciának, hogy nekik ünnep másodnapján a „Schulsaale”-ban Theater aufführung-ot, vagyis az iskola termében németnyelvű színi előadást rendez és ő maga is egyedül három szerepkört hajlandó betölteni. Ez a tehetséges ur ember nagy elismerését érdemelné, ha állását, befolyását helyes irányban érvényesítené. Igen szép tér nyílnék számára pl. az analfabéták oktatása körül s ezáltal még tanítói lelkiismeretét is megnyugtathatná azzal, hogy akit az iskolájában magyarul írni és olvasni eléggé megtanítani nem tudott, azt pótolná társadalmi uton. Elvgre magyar földön, a Székelyföld közepén lakunk és talán még sem illik germanizálni, vagyis teljesen német nyelvű színi előadásokat rendezni szízekben egy magyar tanítóképzőben levezgázott tanítónak résztvenni. Sokkal inkább használna a népnek, ha magyar írást és olvasást tanítana nekik — tekintettel a pluralis választói jogra. (Beküldtek.)

— **Elemi népiskolai értesítő könyvecske** a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter utasítása szerint — finom papírra nyomtatva, csinos kiállításban: Betegh Pál könyvnyomtatási- és könyvkötő-intézetében megjelent s kötve, darabonként 10 fillérért kapható. Vidékre 100 darabonként postadíjmentesen küldi.

— **Gonosz ital a pálinka...** Székelymúzsán e hó 20-án este (vasárnap) a pálinka hatása alatt nagy szabású verekezés volt. Mester Lajos odaváló lakos Kis János nevű régi haragosát megbicskázta. Közben belevegyült a verekezésbe Kis Mózes és Keresztély Ferenc is. Valamennyien megsérültek. Kis Jánost és Keresztély Ferencet életveszélyes sérüléssel a segesvári kórházba szállították. Ime újabb bizonyíték annak, hogy a korcsmák vasárnapi nyitvatartása káros.

— **Szekely fiuk sorsa Hercegovinában.** A zöldvízi Narenta partján fekszik Hercegovina fővárosa, Mosztár, annak is az északi részén van a Nordlager. Ez az északi tábor sok magyar fiúnak ad most szállást, ott hallgatják a műezsinek énekét a mecsetek erkélyéről és onnan mennek patrulirozni a körülfekvő hegy-óriásokra. A Pódvelezs emelkedik Mosztár fölött, annak a havát gázolják a szekely bakák és ellenség helyett medvékre lövöldöznek.

Az udvarhelyi regiment harcos zászlója már javában szolgálja a monarchia védelmi érdekeit a görbe hegyek országában. A vitéz fuknak elég jó sorsa van Mosztárban, Hercegovina mecsetes, minaretes, török stílusú fővárosában. Onnan irt most egy szekely legény zamatos bakalevelet az itthonmaradt bajtársának, Érdekes levél és érdemes, hogy le nyomtassuk. Szól a következőképen: Kelt levelem mosztári Nordlager fővártáján. 1908-cz dec. 6-ik, vasárnap.

Szeretet kedves földim. Kívánom, hogy ezen pár sor írásom friss jó egészségben találjon. Értesítelek, hogy szerencsésen megérkezünk baj nélkül Mosztárba, ahol annyi a katona, mint a nyű, amiből meglát-szik, hogy megint 48-ra készülődünk. De azért nem mondhatnám, hogy rossz dolga van a bakának. A mi batallionunk cugok szerint ágyuk mellé és az várakra vannak beosztva, de a szolgálat nem olyan nehéz most még, mint odahaza gondoltuk. Hanem baj, hogy micsoda

borzasztó hegyeket rakott ide a jó Isten, egyik-másik akkora mintha kétszer mérném a Hargitát s ottjárnunk bajonett auf a tetején, térgyig a hóban. Szolgálat után a kanti-nokba járunk, ahol a többi infanterie regimentekkel jól ismerkedünk, s olyan olesó a bor, hogy két picu-láért lehatja magát aki nem fél a stróftól. Azután meg füge annyi van mint nálunk a kökény, hótira töm-heti magát az ember egy garas ár-ával. Minden jó volna, de sohase látjuk mi mán se Udvarhelyt se a székelyföldet, mert úgy mondják, befél jött róla, hogy négy esztendőig maradunk lenn, aminek sohase lesz vége. Az igaz, hogy a kapitány ur is meg a többi tiszt urak úgy bán-nak velünk, mint a falat kenyérrel.

Az bizonyos, hogy a magas hegyi sziklák között nem jó a járás-keles, de azért az a bizonyos Befél még nem érkezett le Mosztárba és nem is ér oda soha. Ugy lehet, a ta-vaszszal már visszajönnek a fiuk, addig pedig barátkozhatnak a jó és olcsó dalmát borral, a fűgével a karacsonya innen küldött holmikkal és egybekkel.

A helybeli Oltáregyesület által rendezendő kiállítás fedezésére özv. Válcikné és Janó Ferencné ivén következők adakoztak: Klein Géza 50 K, Siroky Ágoston, Tiliczki Ant-alné 6—6 K, Dézsi Istvánné, Bur-ger Arthurné, Szilágyi Dénesné, Ka-mocsay Mihályné, Papp Z. Józsefné, Simó Jánosné 4—4 K, Zimny Fe-rencné, Bálint Györgyné, Reiner Já-nosné, Konrád Albertné, Gál Mi-hályné 3—3 K, ifj. Jakab Györgyné, Zakariás Antalné, Sándor Dénesné, özv. Miskolczy Károlyné, Dávid Ger-gely, N. N., Baranyai Gyuláné, Val-lerstein Jakabné, özv. Kabos Ká-rolyné, Jancsó Jánosné, Ilyés Miklós, Zonda Józsefné, János Péter, idős Székely Józsefné, özv. Reichert Vil-mosné, Czikmántori Jánosné, Czika-mántori Dénes, Cserey Józsefné, Péter Józsefné, Gáspár Antalné, Hartmayer Rudolfné, Nagy Lajos, Kapcza Károlyné, Meixner Vilmos, Boros Károlyné, Haberstumpf Ká-rolyné, Fábian Józsefné, Szántó La-josné, Rösler Károlyné, Tóth Jó-zsefné, Fábian Györgyné, Hein Pál, Pék Józsefné, Dr. Pál Árpádné, özv. Szabady Ferencné, Szabó Istvánné 2—2 K, Kassay F. Borbára, Reise-nauer Vilmosné, Biró István, Dobay Róza, Dollny Róbertné, N. N., özv. Likman Ignácné, Kozma Aladárné, özv. Paacsali Albertné, Dávid And-rás, Bartók István, Pálffy Aladárné, Bálint Józsefné, Snapek Józsefné, Valaki, Szentpétery Ferenc, Riemer Gusztávné, Kovács Domokosné, özv. Nagy Mártonné, Ungváry Lajosné, Jakab Jánosné, Embery Árpádné, Sándor István, Fekete Bérniné, Ta-más Albertné, Ferenczy Istvánné, Szabó Nándorné, Makovics Gézané, Kiss Józsefné, Tamás Mózesné, özv. Vilner Józsefné, Szász Tamás, Hó-ger Vilmosné, Márk Albertné, Szécsi Dénesné, özv. Kassay Endréné, Bor-báth Ignácné, Sepsí Mózesné, Veres Mihály, özv. Ágotha Albertné, N. N., Szabó Ferencné, Benedek Béláné, Szabó Véri, Kalicza Gizella, N. N., N. N., Balázs Ferenc, Boros Lajosné, Spaller József, Kassay Ákosné, Ja-kab Lajosné, Zombor Györgyné, Dr. Hinléder Ákos, Ferenczi Károlyné, Duka Andrásné, Bálint Gábor, Dobai Jánosné, Sándor Albertné, Barna Albertné, Dr. Voith Gerőné, Novák Gyula 1—1 K, Karácsonyi Ignácné, Gazdag Sándorné, Orbán Dénesné 80—80 f, Kállay Józsefné, Péter Lajosné, Szőke János, Hadnagy Simó, Malviánszky özv. Máthé Já-nosné, Lukácsy Kristófné 60—60 fillér, Rápolti Domokosné 50 fillér, Sánta Albertné 50, Seidel Zauzsa 50, Demeter Ákosné 60, Ficzus Pé-terné, N. N., Schlosser Vilmosné, özv. Boár Józsefné, Gáspár Józsefné özv. Péter Józsefné, Hadnagy Már-tonné, Sikunár Károly, Kapcza And-rásné, Bogácsi Imréné, Berkeci Sándorné, Miklósi Károlyné, Kovács Jula, Székely Miklós, Kapcza Bálint,

Balázs Lajosné, Barabás Miklósné, özv. Oláh Antalné, Péterfi István, Balázs Lajos, Imre Béla, Jakab Rebi, Sziklai Gyuláné, Kassay F. Gyuláné, Györfy Lajos, Prunnyi Ottó, Barabás Jánosné 40—40 f, Doczi Lajos, Nevelitsné, özv. Karácsony Gergelyné, Májer János, Kovács Ist-vár 30—30 f, Gáspár Károlyné 28 f, Kelemen György építész, Molnár Gyuláné, Kovács Albertné, Rácz Imréné, Saifer Sima, Orosz Albert ifj., Szabó Mária, Páhan Károly, Kis András, Kis István, Elekes Lő-rincné, Sándor Dénesné 20—20 f, Nagy Jánosné 14 f, Mártha Pál 10 f, összesen 269 K 36 fil.

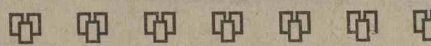
LEGUJABB.

A „Székely-Udvarhely” távirati értesülése

Kápolnásfalu község küldöttsége szerdán délbent tisztelt Solymossy Endre, dr. Hinléder Fels Ernő orsz. képviselők, dr. Sebessy János alispán és dr. Demeter Lőrinc főszolga-bíró vezetésével Darányi Ignác föld-mivelésügyi miniszternél és Mezőssy Béla államtitkárnál, hogy legelőjavít-ás céljából rendkívüli erdőkihaszná-lást engedélyezzenek nekik. Darányi miniszternél Solymossy Endre, Me-zőssy Bélánál dr. Hinléder Fels Ernő tolmácsolta a küldöttség kérését. — Ugy a miniszter, mint az államtitkár szívélyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy kíváncsiak a le-hetőség szerint teljesíteni fogják.

Wekerle Sándor miniszterelnököt szerdán délbent fogadta a király hosz-szabb kihallgatáson, hol az összes függő kérdéseket: az önálló magyar bankot, a katonai téren teendő uj-tásokat, az új pártalakulást behatóan tárgyalták. Új évre fontos politikai nyilatkozatok fognak történni. Az év-forduló alkalmából Wekerle minisz-terelnököt Bizony Ákos — Kossuth minisztert pedig gróf Teleky Árvéd fogja üdvözölni.

Palavicini ögróf. konstantinápolyi nagykövet tegnap kijelentette, hogy Ausztria—Magyarország hajlandó öt-ven milliót fizetni, ha Törökország ez összeget nem tekinti hűbéradó-nak és ha gazdasági és ipari meg-rendeléseinek egy részét Ausztriában és Magyarországon fogja megtenni.



ANGOL-KÓR.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsió ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körül-vevő hus egészséges és szilárd lesz.



Az Emulsió vá-sárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét a — halaszt — kér-jük figyelembe venni.

Az általános egészsé-g a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt rohamosan ja-vul és az angolkóros gyer-mekek époly rózsás és vi-ruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvo-sok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.



BORI!

Fernengel Gyula székely-udvarhelyi bornagykeres-kedőnél

a legjobb minőségben, nagy válasz-tékban és legelőnyösebb árak mel-lett nagyban és kicsinyben kapható.

Árverési hirdetmény.

A fenyédi r. kath. egyház nyilvá-nos szó- és zárt-írásbeli árverésen eladja Udvarhelymegyében Fenyéd község határában fekvő »Szarvas álló« nevű 1.93 k. hold területű er-dején álló 634 drb 12—38 cm. mell-magassági átmérőjű tölgyfáját, mely-nek fatömege 733 m³ I. oszt. 61.2 m³ II. osztályu mű- és 687 m³ tűzi-fában állapítottat meg.

Az erdő a székelyudvarhelyi va-suti állomástól 66 km. távolságra van.

A becsár 2044 K.

A becsár 10 százaléka bánatpén-zül leteendő.

Az árverezés Fenyéd község há-zánál 1909 évi január hó 11-én d. e. 9 órakor lesz megtartva.

Utóajánlatok figyelembe nem vé-tetnek.

Az árverési és szerződési feltéte-lek a székelyudvarhelyi m. kir. já-rási erdőgondnokságnál és az el-adó egyház lelkései hivatalában meg-tekinthetők.

Fenyéden, 1908 évi november hó 18 án.

Németh Gyula Sándor István

lelkész. r. kath. egyházugondnok

Sz.: 12704—908. tkvi.

Hirdetmény.

Székelymagyaros községre nézve az 1892 XXIX. t. c értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegy-zése és a telekjegyzőkönyvi bejegy-zések helyesbítése iránti eljárás be-fejeztetvén, ez azzal a felszólítá-sal tétetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. 38. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. § a) pontjában foglalt ki-egeztéseit is — valamint a 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. § a b) pontja alapján tör-tént törlések érvénytelenségét kimu-tathatják, e végből törlési keresetü-ket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15. napjáig be-zárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosz-szabbitható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időköz-ben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokosok tulajdonjogá-nak bejegyzése ellenében ellentmon-dással élni kívánnak, írásbeli ellent-mondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15-éig be-zárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, — mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő letelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán tör-tént bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irány-ban sértve vélik, ideértve azokat is akik a tulajdonjogarányának az 1889. évi 38. t. c. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e

tekintetben felszólalásukat tartal-mazó kérvényüket a telekkönyvi ha-tósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15. napjáig be-zárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után az — említett be-jegyzéseket csak a törvény ren-des útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett har-madik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek ere-deti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi ható-ságnál átvehetik.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1908. decem-ber 18 án

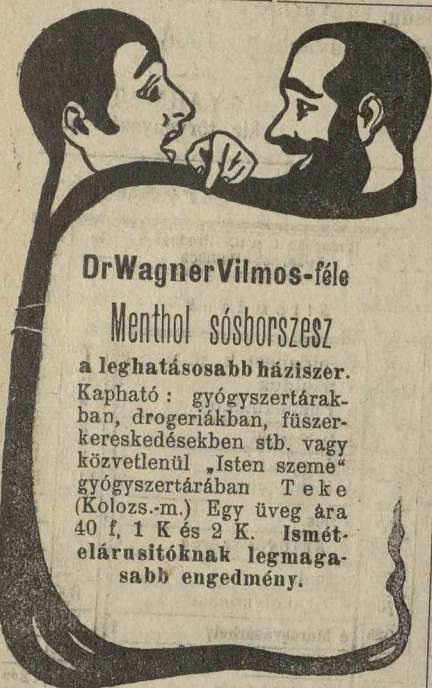
GYARMATHY. kir. törvényszéki bíró.

Téli menetrend.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
506	502.	Állomások	501.	507
III.	I—II.		I—II.	I—III.
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	1113	é Szolnok	539	344
144	1247	é Püspökladány	408	117
—	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	239	1109
827	553	é Kolozsvár	1110	559
733	937	é Dés	—	340
1016	726	é Aranyosgyéres	930	348
1048	755	é Torda	852	313
1044	750	é Székelykocsár	900	370
453	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1143	831	é Tövis	812	157
—	930	é Gyulafehérvár	700	1244
—	408	é Arad	1221	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonát	1225	605
404	1000	i Arad	488	83
1056	746	i Gyulafehérvár	910	225
1206	838	i Tövis	812	157
1239	905	é Küküllőszög	735	1253
302	911	i Küküllőszög—Parajd	648	1228
902	223	é Parajd Szováta és Korond fürdők	105	745
127	944	é Kiskapás	656	1146
358	1257	é Nagyszeben	445	731
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz.-udvarhely	600	917
326	1114	é Héjjasfalva	526	930
402	1150	i Héjjasfalva-Sz.-udvarhely	531	849
441	1229	é Székelykeresztúr	430	815
606	155	é Székelyudvarhely	305	700
—	—	Homoród-, Sejke-, Gergely- és Solymossy-féle Sósfürdők	—	—
632	185	é Földvár-Előpatak-fürdő	313	637
712	209	é Brassó	245	546
200	219	i Brassó	112	—
111	331	é Predeal	800	—
805	920	é Bukarest	—	—
841	305	i Brassó Kézdivásárhely-Bereczk	159	632
1008	430	é Sepsiszentgyörgy	1241	505
1249	705	é Kézdivásárhely	1033	—
134	759	é Kézdiszentkereszt, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	952	154
225	856	é Bereczk	905	1257
1035	500	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	1205	425
1114	610	é Málnás-fürdő	1113	346
1143	658	é Tusnádfürdő	1033	321
1242	831	é Csíkszereda	903	223
115	900	é Mádéfalva	824	151
338	308	i Gyimes	520	—
346	346	é Palanca	—	1002
200	946	vi Mádéfalva	755	150
440	1230	é Gyergyószentmiklós	500	1020

Aki hirdetni akar

sikerrel, az forduljon az Általá-nos Tudósító (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII. Erzsébet-körut 41., ahol hirdetéseket az összes létező bel-és külföldi hírlapokban és nap-lók szakszerűséggel, pontosan és szol-id áron közölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képvise-lete, vidéki lapok központi hir-de-tési osztálya, számos hírlap ki-zárólagos kezelősege. Diszes u-j-ságtalálós, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőnek díjmentesen.



DrWagner Vilmos-féle

Menthol sósborszesz

a leghatásosabb házszer.
Kapható: gyógyszerárakban, drogeriákban, fűszerkereskedésekben stb. vagy közvetlenül „Isten szemé” gyógyszerárában Teke (Kolozs.-m.) Egy üveg ára 40 f, 1 K és 2 K. Ismét-elárúsítóknak legmagasabb engedmény.



Grébel László cukrászdájában

(Bethlen-utca 1. szám alatt, a kir. törvényszékkel szemben) kaphatók saját készítményű legfinomabb édes és sós tea-sütemények, valamint saját gyártmányú finom cukorkák és mindennemű friss sütemények.

Saját készítményű **karácsonfa-diszek** a legjutányosabb árban és izléses kivitelben.



Uj butorraktár

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 43. szám alatt.

A n. é. városi és vidéki közönség szíves figyelmébe ajánljuk ujonnan berendezett kész butorraktárunkat,

melyben ebédlő-, háló- és szalonberendezések, hajlított butorok, hintaszékek, irodaberendezések, valamint mindenféle eszteregályos munkák, függönytartók, fogasok, zongoraszékek különböző könyvvállványok mérsékelt árakban, kifogástalan minőségben kaphatók.

Midőn a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérjük, egyben ígérjük, hogy minden jogosult és méltányos kíváncsi pontos kiszolgálással, szolid árakkal, székely becsületességgel törekszünk kielégíteni. Teljes tisztelettel:

Balási Mihály asztalosmester,
Balász Károly eszteregályosm.,
kész butorraktárosok.

Árlejtési hirdetmény.

A korondi róm. kath. megye

uj templomépítésére 1909. január 3 iki határidővel árlejtést hirdet.

Árverezni szándékozik 10 százalék bánatpénzzel ellátott ajánlatokat jelzett időig a lelkészi hivatalnál megtehetik, hol tervrajz, költségvetés és egyéb tudnivalók bármikor megtekinthetők.

Korond, 1908. december 19 én.

Balázs Mihály,
megyebíró.

Hadnagy Mihály,
lelkész.

Kiadó lakás.

Erzsébet szálloda emeleti részén 3 szoba és konyhából álló lakás, pince és fatartóval 1909. év április 24-től — villanyvilágítással berendezve kiadó. Értekezhetni id. Dézsy Antal tulajdonossal.

Cserefa eladó

160 drb a bethlenfalvi erdőben, az udvarhelyi vasúti állomástól 3-4 klm. távolságban, mellmagasságban 25-41 cm. átmérővel. Ára 1760 korona. Értekezhetni: **Ozsváth Miklós** tanítónál Zetelakán.

Névjegyek,
Meghívók,
Eljegyzési
és Esküvői
valamint gyász-
jelentések,

ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál

villamos üzemre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.



Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvények, osztnál és meghűléseknél, bedőzések, süléképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Előraktár: Török László gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len

legjobb magyar gyártmányú díszlelvélpapírok. Ezeket kívül közönséges és finom, színes és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász- 20-féle helybeli felvétel. **Képes levelezőlapok** Nagy választék tájképes levélpapírosok stb. virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház)

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olesó áron kerülnek ki

Acéltollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, dísztollszárazak. **Írók,** fekete, színes és másoló-írók, notes-írók, csavarírók (crayonok), zsebírók, csavaríróbetétek, íróvédők, íróhegyszők. **Kréták,** iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. **Tinták,** legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Hangoló-sipok és okarinák. Monogramok fehérnemű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. — Különböző bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyak. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árban.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi nevelőiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** rak-tára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztár-tömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szög-mérő, rajzdeszkák tolltokok, itató-deszkák, olaj- és vízfesték minden színben. Ecetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs- és szesze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyeg szögek, kapcsok stb.

A Székelyföld legnagyobb kész nyomtatványraktára.

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomdátó intézetében Székelyudvarhelyt. 1908.